

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

1. Jäsenistö

Vuoden 2019 lopussa ICOMOSin Suomen osasto r.y.:ssä (jäljempänä osasto) oli 177 jäsentä, joista 173 henkilöjäseniä, 1 opiskelijajäsen ja 3 yhteisöjäseniä. Uudessa kannattajajäsenen kategoriassa ei ole jäseniä.

2. Hallitus

Puheenjohtajana toimi FT Minna Silver 20.3.2019 asti, arkkitehti Kirsti Kovanen 20.3.2019 lähtien ja varapuheenjohtajana FK Margaretha Ehrström. Sihteerinä toimi FM Uula Neitola ja jäsensihteerinä FK Mitro Kaurinkoski. Hallituksen muut jäsenet olivat arkkitehti FT Laura Berger, arkkitehti Netta Böök, arkkitehti TkT Juhana Heikonen, arkkitehti Marko Huttunen, arkkitehti Marianne Lehtimäki, dos. FT Riitta Niskanen sekä arkkitehti FT Helena Hirviniemi. Hallitus kokoontui 12 kertaa ja piti 2 sähköpostikokousta.

Osastolla on maailmanperintötyöryhmä, jonka puheenjohtajana toimi FK Margaretha Ehrström.

3. Sääntömääräiset kokoukset

Osasto piti sääntömääräisen vuosikokouksensa 20.3.2019. Kokous pidettiin Koneen Säätiön Lauttasaaren kartanossa. Vuosikokouksessa hyväksyttiin sääntömääräiset asiakirjat. Vuosikokous hyväksyi jäsenmaksut uusille jäsenkategorioille (opiskelijajäsen 27,50 eur ja kannatusjäsen 110 eur) ja vahvisti vanhat jäsenmaksut (henkilöjäsen 55 eur ja yhteisöjäsen 250 eur). Ennen vuosikokousta tutustuttiin restauroituu ja peruskorjattuun kartanoon arkkitehti Minna Lukanderin opastuksessa. Tutustumiskäyntiin osallistui 25 osaston jäsentä.

Osasto osallistui Eurooppa-ryhmän kokouksiin Lissabonissa kesäkuussa ja Marrakeshissa lokakuussa sekä kv. ICOMOSin vuosikokoukseen Marrakeshissa lokakuussa.

4. Talous

Henkilöjäsenen jäsenmaksu oli 55 euroa ja yhteisöjäsenten jäsenmaksu 250 euroa. Tuotot jäsenmaksuista olivat yhteensä 9 027,50 euroa, ja osasto suoritti kansainväliselle ICOMOSille jäsenmaksuja yhteensä 7 945,00 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön yleistä toiminta-avustusta käytettiin 21 941,48 euroa ja julkaisujen myyntitulot ja osallistumismaksut olivat 264,69 euroa. Museoviraston joulukuussa 2017 myöntämästä 15 000 euron erityisavustuksesta Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö –hankkeelle käytettiin kertomusvuonna 6 558,49 euroa. Saatuihin ennakkoihin on kirjattu tilikaudella 2019 maksetut vuoden 2020 jäsenmaksut 1 925,00 euroa.

Taloudenhoitajana toimi KTM Timo Hattinen, toiminnantarkastajana OTK Matleena Haapala ja varatoiminnantarkastajana arkkitehti Jonas Malmberg.

5. Kotimainen ja kansainvälinen toiminta sekä kv. tieteelliset komiteat

Museoviraston myöntämän avustuksen turvin toteutettava hanke *Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö* (KYK-hanke) saatiin valmiiksi. Hanke tarkasteli ja analysoi kulttuuriperintöä osallistavasta näkökulmasta ja mallinsi osallistumista kulttuuriperintöä koskevissa prosesseissa. Hanke toteutettiin yhdessä Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Sen näkyviä tuloksia ovat raportit *Interpreting Shared Heritage through Time Seminar Report* ja *Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö Hankeraportti*. Hankkeen tuloksia esiteltiin Suomenlinnan hoitokunnan sidosryhmille järjestetyssä puurojuhlassa 3.12.2019.

Osasto järjesti elokuussa liittyen kansainvälisen ICOMOSin vuositeemaan “Rural landscapes as heritage” seminaarin ja ekskursion *Tiivistä kaupungista torpparin elinpiiriin – kulttuurimaiseman monet kasvot* yhdessä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Seminaarissa kuultiin 9 luentoa ja paneelikeskustelu. Ekskursiolla tutustuttiin Haltialaan, Tuomarinkylän kartanoon, Herttoniemen kartanoon, Herttoniemen puistoon, Tullisaaren puistoon ja Stansvikiin. Seminaarissa oli 70 kuulijaa.

Osasto tutustui Helsingin ns. Kottaraisen kortteliin (ent. Metropolian ammattikorkeakoulun tilat) rakennusten nykyistä omistajaa Kojamoja edustavan arkkitehti Heikki Hirvosen opastuksella. Mukana oli myös Rakennusperintö SAFAn jäseniä. Paikalla oli 15 henkeä.

Marraskuussa osasto järjesti seminaarin *Rakennetun kulttuuriperinnön aineettomat ulottuvuudet*. Seminaarissa oli kolme luentoa ja neljä työpajaa: 1. Käyttö: alkuperäisen käytön jatkuminen, milloin uuskäyttö on perusteltua? pj yli-intendentti Helena Hirviniemi ja Kirsti Kovanen, 2. Taito: osaamisen suojelu pj arkkitehti Marko Huttunen/ arkkitehti Netta Böök, 3. Tieto ja tutkimus pj fil.tri Riitta Niskanen, 4. Tahto: kulttuuriperintöyhteisöt ja kansalaisten osallisuus pj tri Tanja Vahtikari. Kv. komitean terveiset toi sen puheenjohtaja Hee Sok Lee. Seminaarin veti arkkitehti Maire Mattinen. Seminaariin osallistui 42 jäsentä ja asiasta kiinnostunutta. Seminaarin päätteeksi pidettiin pikkujoulut, jossa tutustuttiin Tiernapoikaperinteeseen Uula Neitolan apologian ja Tiernapoika-kuvaelman muodossa.

ICOMOSin Suomen osaston maailmanperintötyöryhmän kokoonpano uudistui. Kutsuttuna jäsenenä on myös kansallisen IUCN-komitean edustaja. Työryhmä kokoontui 2 kertaa ja käsitteli maailmanperintösopimukseen liittyviä kansallisia kysymyksiä. Se osallistui Alvar Aalto -säätiön lokakuussa järjestämän *Humanistic Modernism* -kansainvälisen seminaarin suunnitteluun, lokakuussa Lahdessa pidettyyn seminaariin ja sen työpajoihin. Työryhmä kävi mm. keskustelua Rauman ostoskeskuksen kaavamuutokseen liittyvästä HIA-selvityksestä. Kv. ICOMOSin HIA-selvityksen yhteyshenkilönä toimi arkkitehti Maire Mattinen.

Maailmanperintösopimukseen liittyvän Suomen aieluettelon uusiminen käynnistyi v. 2019 ja Museoviraston asettama aielistatyöryhmä valmisti ehdotuksen kulttuuriperintökohteiden osalta. Osaston puheenjohtaja osallistui työryhmän työhön.

Osasto jatkoi yhteistyötä Viipurin asiantuntijoiden kanssa ja seurasi kaupungin suojelun ja restaurointihankkeiden tilaa. Vuosikokous otti kantaa Monrepos'n puiston ja kartanon restaurointihankkeeseen. Suomen osasto sekä opetus- ja kulttuuriministeriö ovat selvittäneet asiaa. Osaston jäsenet ovat esittäneet aktiivisesti lehtihaastattelussa ja kirjoituksissaan huolestumisensa puiston restaurointihankkeen suuntaviivoista.

Tieteellisen työn tueksi osasto käänsi ja julkaisi suomennokset kahdesta v. 2017 valmistuneesta kv. julistuksesta *Maaseutumaisema kulttuuriperintönä ICOMOS – IFLA periaatteet* ja *Historialliset julkiset kaupunkipuistot ICOMOS-IFLA*.

Osaston edustajat kansainvälisissä tieteellisissä komiteoissa olivat:

Aineettoman kulttuuriperinnön komitea: Maire Mattinen
 CIPA Fotogrammetriakomitea: Minna Silver
 Kulttuurimaisemat (historialliset puistot ja puutarhat): Maunu Häyrynen
 Kansanarkkitehtuurikomitea: Marika Konola-Tuominen
 Kivikomitea: Elisa Heikkilä
 Kulttuurimatkailukomitea: Marianne Lehtimäki
 Puukomitea: Pasi Kovalainen
 Riskeihin varautuminen: Minna Silver
 1900-luvun arkkitehtuuri: Jonas Malmberg
 Seinämaalauskomitea: Tiina Sonninen
 Linnoitukset ja asevoimien arkkitehtuuri: Tuija Lind
 Rakennusperinnön rakenteiden analysointi ja restaurointi: Kari Avellan
 Kestävä kehitys ja energiatehokkuus -komitea: Seija Linnanmäki
 Vedenalainen kulttuuriperintö -komitea: Riikka Ahlvik
 Kaupungit ja kylät -komitea: Helena Björk
 Jaettu kulttuuriperintö: Netta Böök
 Laki-, talous- ja hallintokomitea: Matleena Haapala
 Teorian ja filosofian komitea: Miia Perkkiö
 PRERICO: William van Andringa, varalla Laura Berger
 ICOMOSin Emerging Professionals: Valeriya Pulko.
 Tieteellisissä komiteoissa toimi myös muita osaston jäseniä.

Tieteellisissä komiteoissa toimiville jäsenille tehtiin kysely, jonka tuloksia käytetään osaston toiminnan suunnittelussa.

Osasto kuului Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n kulttuuriperinnön vaalimisen standardeista vastaavaan seurantaryhmään ja Tieteellisten Seurain valtuuskuntaan.

6. Yleisötilaisuudet ja tapahtumat

Osasto osallistui Tieteiden yöhön teemanaan rekonstruktio ja maailmaperintö.

Osaston vuosikokouksen yhteydessä oli mahdollisuus tutustua Koneen Säätiön restauroimaan Lauttasaaren kartanoon. Tutustumiskäyntiin osallistui 25 jäsentä.

Helsingin Kottaraisen kortteli oli tutustumis- ja keskustelukohteena lokakuussa. Esittelyyn osallistui 15 jäsentä.

7. Julkaisut ja jäsentiedote

Osasto ylläpitää www.icomos.fi-kotisivuja. Sivulla esitellään ajankohtaisia tapahtumia. Kotisivuja ylläpitää sihteeri. Kotisivut uudistettiin kokonaan v. 2019.

Suomen osasto julkaisi toimintavuonna CIAV VERNADOC –hankkeen kaksi julkaisua: *Pre VERNADOC 1998 vatjalaiset, Narvusin Liiva, Luutsa, Joenperä, ja Kukkosi*, toim. Markku Mattila, CIAV/ Suomen ICOMOS, Länkipohja 2019; *Rakennusmittauksia Karjaloissa 1894 – 2001, Kannaksen, Aunuksen, Vianan ja Taipaleentakainen Karjala; Erik Kråkström 100 vuotta*, toim. Markku Mattila, CIAV/Suomen ICOMOS, Länkipohja 2019. Julkistamistilaisuus oli 28.10. ja julkaisut jaettiin jäsenille.

Osaston sihteeri toimitti myös sähköistä jäsentiedotetta. Tiedote ilmestyi vuoden aikana kerran. Lisäksi lähetettiin lyhyempiä jäsenviestejä ajankohtaisista asioista. Tiedottamista on myös ollut sosiaalisessa mediassa ja internetsivujen lisäksi oman Facebook-sivun kautta.

8. Lausunnot, viranomaisyhteistyö ja kannanotot

Osasto kommentoi kv. ICOMOSille raporttiluonnosta *Sites of Memory* ja Rauman kauppakeskusta koskevan kaavamuutoksen vaikutuksia Vanhan Rauman maailmanperintöalueeseen.

Arkkitehti Maire Mattinen kirjoitti osaston artikkelin kv. *Heritage at Risk* –julkaisuun Malmin lentoasemasta.

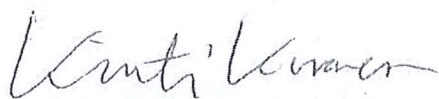
Minna Silver edusti osastoa Tieteellisten Seurain valtuuskunnan kokouksessa.

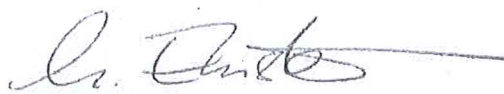
9. Matka-apurahat

Osasto jakoi tieteellisten komiteoiden kokouksiin ja konferensseihin matka-apurahoja. Matka-avustusperiaatteet päivitettiin. Yhteensä matka-avustuksia jaettiin 6 992,49 euroa.

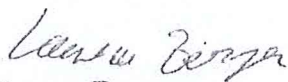
Helsingissä 11.2.2020

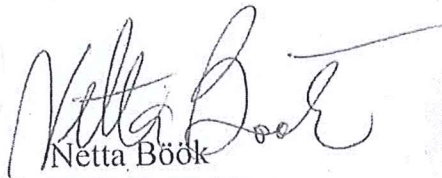
Kirsti Kovanen
puheenjohtaja

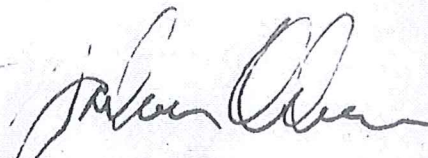
Margaretha Ehrström
varapuheenjohtaja

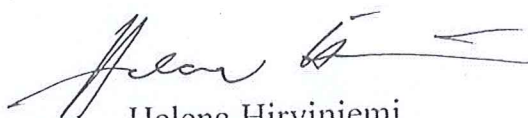
Laura Berger
hallituksen jäsen

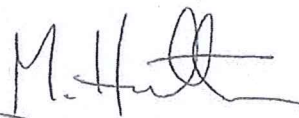
Netta Bök
hallituksen jäsen

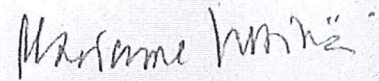
Juhana Heikonen
hallituksen jäsen

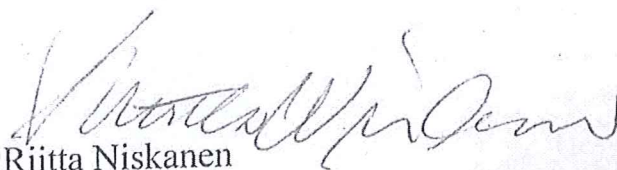
Helena Hirviniemi
hallituksen jäsen

Marko Huttunen
hallituksen jäsen

Marianne Lehtimäki
hallituksen jäsen

Riitta Niskanen
hallituksen jäsen